

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรการบริหารธุรกิจ กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยพายัพ-มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจและความต้องการของนักศึกษาการบริหารธุรกิจที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ทั้งด้านเนื้อหา กระบวนการการปลูกฝัง การประเมินผลและการกำหนดเครื่องชี้วัดผลสำเร็จจากการปลูกฝัง ในหนึ่งภาคการศึกษาเพื่อสร้างเป็นเครื่องมือการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแก่นักศึกษาการบริหารธุรกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพและสังคมโดยรวมต่อไป ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพเป็นหญิงร้อยละ 79.40 เป็นชาย ร้อยละ 20.60 และ นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเป็นหญิงร้อยละ 62.70 เป็นชาย ร้อยละ 37.30 ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่นักศึกษาทั้งสองสถาบันนับถือมากที่สุดคือร้อยละ 93.75 และร้อยละ 88.06 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการนับถือศาสนาของครอบครัวกล่าวคือครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพคิดเป็นร้อยละ 95.63 และครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญคิดเป็นร้อยละ 94.78 ตามลำดับ นักศึกษาที่ลงเรียนวิชานี้ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 คือ ร้อยละ 83.56 เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และ ร้อยละ 40 เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ นักศึกษาเหล่านี้ ร้อยละ 58.21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และร้อยละ 35 ของมหาวิทยาลัยพายัพสังกัดภาควิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจ และวิชานี้ ร้อยละ 89.55 เป็นวิชาบังคับทุกหลักสูตรของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และ ร้อยละ 85.63 เป็นวิชาบังคับหลักสูตรการบริหารธุรกิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา กระบวนการ การวัดผลประเมินผล และการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจทั้งสามรูปแบบที่ประกอบด้วย การปลูกฝังแบบเป็นทางการ การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการและการปลูกฝังแบบบูรณาการกับผลลัพธ์ 3 ด้าน คือความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ที่ได้จากเนื้อหา กระบวนการ การวัดผลประเมินผล และการ

กำหนดเครื่องวัดความสำเร็จ ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า

2.1 การปลูกฝังแบบบูรณาการเป็นรูปแบบการปลูกฝังที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการปลูกฝังทั้งสามรูปแบบ และเป็นรูปแบบการปลูกฝังที่นักศึกษทั้งสองสถาบันเห็นว่าจะส่งผลให้นักศึกษาได้รับความรู้ มีทัศนคติที่ดี และเสริมสร้างอุปนิสัย และทักษะทั้งจากเนื้อหาวิชา กระบวนการการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการกำหนดเครื่องวัดความสำเร็จในการเรียนการสอน

2.2 การปลูกฝังที่มีประสิทธิภาพรองลงมาจากปลูกฝังแบบบูรณาการก็คือ การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ โดยที่นักศึกษทั้งสองสถาบันเห็นว่าการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ จะส่งผลต่อการได้รับความรู้ ได้รับทัศนคติที่ดี และเสริมสร้างทักษะที่ดีให้กับนักศึกษาทั้งสองสถาบันรองลงมาจากปลูกฝังแบบบูรณาการ

2.3 การปลูกฝังที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุดตามความคิดของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญก็คือการปลูกฝังแบบเป็นทางการ ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพเห็นว่าการปลูกฝังแบบเป็นทางการแม้จะมีประสิทธิภาพน้อย และแต่ถือว่ายังเป็นรูปแบบการปลูกฝังที่มีความสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมทางธุรกิจ กับผลลัพธ์ที่เกิดจากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแต่ละรูปแบบ พบว่า

3.1 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการปลูกฝังที่ได้ผลลัพธ์ด้านความรู้มากที่สุดจากเนื้อหาวิชาโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและสูงกว่าการปลูกฝังทั้งสามรูปแบบตามความคิดเห็นทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญก็คือการปลูกฝังแบบบูรณาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่าถ้าผู้สอนเพิ่มการปลูกฝังเนื้อหาวิชาเชิงบูรณาการมากขึ้นเท่าใดจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้มากขึ้นเท่านั้น การปลูกฝังที่ได้ค่าบวกลดน้อยที่สุด ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพก็คือการปลูกฝังแบบไม่เป็นทาง

3.2 การปลูกฝังแบบบูรณาการพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของสมาชิคเป็นบวกมากที่สุด แสดงว่าการปลูกฝังแบบบูรณาการมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันหมายความว่าถ้าผู้สอนให้ความสำคัญกับการปลูกฝัง ในรูปแบบดังกล่าวมากเท่าใดจะทำให้ นักศึกษาการบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยพายัพ และนักศึกษาการบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญจะได้รับความรู้ มีทัศนคติที่ดี และเสริมสร้างอุปนิสัยและทักษะจากเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการกำหนดเครื่องวัดความสำเร็จของการเรียนการสอนมากขึ้นเท่านั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การปลูกฝังที่มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของสมาชิกเป็นบวกรองลงคือ การปลูกฝังแบบเป็นทางการแสดงว่าการปลูกฝังแบบเป็นทางการมีความสัมพันธ์กันกับผลลัพธ์ทั้งสามด้านในทิศทางเดียวกัน หมายความว่าถ้าผู้สอนให้ความสำคัญกับการปลูกฝังแบบเป็นทางการมากเท่าใดจะทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบัน ได้รับความรู้ ทัศนคติที่ดี และเสริมสร้างทักษะที่ดีให้กับนักศึกษามากขึ้นเท่านั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การปลูกฝังที่มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของสมาชิกน้อยคือ การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ แสดงว่าการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการมีความสัมพันธ์กันกับผลลัพธ์ด้านความรู้ ทัศนคติที่ดี และเสริมสร้างทักษะที่ดีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ การปลูกฝังแบบบูรณาการ และแบบเป็นทางการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การศึกษารูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจมีจุดมุ่งหมายหลักก็เพื่อค้นหาความต้องการของนักศึกษาริหารธุรกิจในมหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเกี่ยวกับการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจว่ารูปแบบการปลูกฝังใดเป็นที่ต้องการของนักศึกษามากที่สุดแล้วนำมาพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบดังกล่าวให้สอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะของนักศึกษาในกลุ่มนี้ ดังนั้นการศึกษาผู้วิจัยครั้งนี้ จึงขอแนะนำสถาบัน ผู้นำ และอาจารย์ผู้สอนวิชาจริยธรรมธุรกิจดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อผู้นำด้านวิชาการมหาวิทยาลัยพายัพ

เนื้อหาวิชา กระบวนการการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จของวิชาจริยธรรมธุรกิจ ควรเป็นแบบบูรณาการตามผลการศึกษาเพราะมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติ 60 เปอร์เซ็นต์ และทฤษฎี 40 เปอร์เซ็นต์

ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้สอนมหาวิทยาลัยพายัพ

(1) รูปแบบการปลูกฝังที่นักศึกษาต้องการมากที่สุดคือ การปลูกฝังแบบบูรณาการ นั่นหมายถึงการมีส่วนร่วม แต่เนื่องจากนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพยังให้ความสำคัญกับการปลูกฝังแบบเป็นทางการค่อนข้างสูง ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนต้องผสมผสาน การปลูกฝังทั้งสามรูปแบบระหว่างการปลูกฝังแบบเป็นทางการ การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ แต่ต้องเน้นที่การปลูกฝังแบบบูรณาการเริ่มตั้งแต่การกำหนดเนื้อหา กระบวนการการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการกำหนดเครื่องชี้วัดผลสำเร็จ

(2) เนื้อหาวิชาควรกำหนดขึ้นจากอาจารย์ผู้สอนแล้วให้นักศึกษาตัดสินใจเลือก แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมได้ ด้วยการตกลงร่วมกัน เนื้อหาวิชา กระบวนการการเรียนการสอน ให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจ

(3) กระบวนการการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ทักษะ และทักษะ ผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญกับระเบียบวินัย ศึกษาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์และอาจารย์ผู้สอนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

(4) การวัดผลประเมินผล ควรวัดความรู้ทางทฤษฎี 40 เปอร์เซนต์ การปฏิบัติ 60 เปอร์เซนต์

(5) ผู้เรียนประสบความสำเร็จควรดูที่ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสุขและการมีระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคตต่อไป

(1) เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กับรูปแบบการปลูกฝังแต่ละแบบกับผลลัพธ์ว่ามีความสัมพันธ์กัน และแตกต่างกันไปในทิศทางใด ดังนั้นควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อให้ความสัมพันธ์และปรับรูปแบบการปลูกฝังให้สอดคล้องกับตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อให้เกิดการพัฒนาจริยธรรมที่เหมาะสมมีความสมบูรณ์ต่อไป เช่นจำนวนนักศึกษาแต่ละห้องเรียน

(2) การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการศึกษาวิจัยเพื่อให้รูปแบบการปลูกฝังที่ถูกต้อง ไม่ได้ศึกษาเนื้อหา และโครงสร้างความพร้อมของนักศึกษาแต่อย่างใด เพื่อให้การปลูกฝังที่สมบูรณ์และสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการวิจัยเรื่องเนื้อหาการพัฒนาจริยธรรม และโครงสร้างทางจริยธรรมธุรกิจที่สอดคล้องกับความพร้อมของนักศึกษาการบริหารธุรกิจกลุ่มนี้ต่อไป